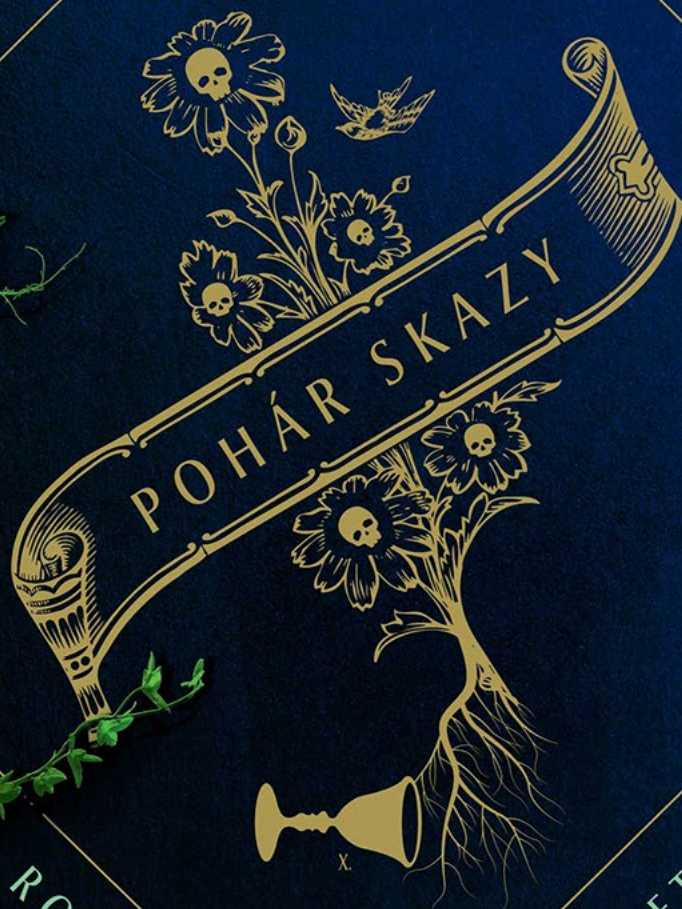

TIEŇ LEVIATANA 1

ROBERT

Ljndeni

JACKSON

BENNETT

Pohár skazy

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Robert Jaskson Bennett
Pohár skazy – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

POHÁR SKAZY

ROBERT JACKSON
BENNETT

POHÁR SKAZY

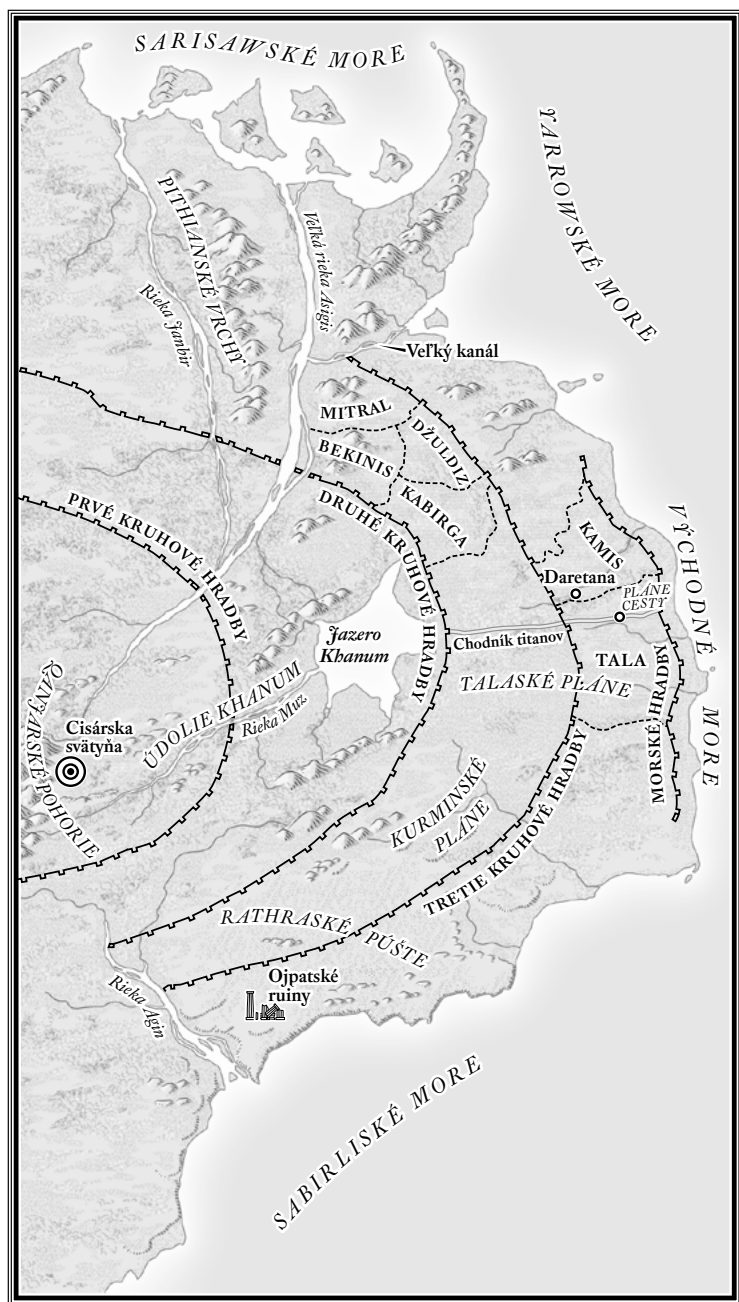
III

TIEŇ LEVIATANA
KNIHA 1

Preložila Nina Weidlerová

Ljndeni

*Mojej mame a babičke,
ktoré mi otvorili bránu k detektívnym príbehom.*

VOJENSKÉ HODNOSTI
VELKEJ A SVÄTEJ CHANUMSKEJ RÍŠE
(od najvyššej po najnižšiu)

KONZUL

PRIFIKTO

VELITEĽ-PRIFIKTO

VELITEĽ

IMMUNIS

KAPITÁN

SIGNUM

PRINCEPS

MILITIS

1. ČASŤ

III

MUŽ V STROME

PRVÁ KAPITOLA

III

Z RANNEJ HMLY SA PREDO MNOU VYNORILI MÚRY PANSTVA, dlhé, tmavé a zaoblené ako koža morského tvora vyplaveného na breh. Kráčal som popri nich a snažil som sa ignorovať chvenie v hrudi a cícerok potu, ktorý mi stekal po krku. Vpredu sa v hmlistom opare mihalo slabé modré svetlo, s každým mojím krokom sa zhmotňovalo do mai-lampiónu visiaceho nad služobníckou bránou panstva; a tam, opretý o múr, stál muž v uniforme so žiariacou oceľovou prilbou, ktorý už na mňa čakal.

Princeps ma pozorne sledoval a čím viac som sa k nemu blížil, tým vyššie mu na čele vyskakovalo obočie. Keď som sa pred ním konečne zastavil, takmer splynulo s vlasmi na temene.

Rázne som si odkašľal – aspoň som dúfal, že to tak znelo – a predstavil som sa: „Signum Dinios Kol, asistent vyšetrovateľky. Prišiel som kvôli telu.“

Princeps zažmurkal a premeral si ma od hlavy až po päty. Keďže som bol takmer o hlavu vyšší než on, chvíľu mu to trvalo. „Rozumiem, pane,“ odvetil. Jemne sa uklonil – tak do štvrtiny, možno tretiny plnej poklony –, ale nikam sa nehol.

„Máte tu predsa telo, či nie?“ spýtal som sa.

„No, máme, pane,“ odpovedal pomaly. Pozrel mi ponad plece na cestu za mnou zahalenú hmlou.

„Tak v čom je problém?“

„No, ech...“ Opäť hodil pohľad na cestu za mnou. „Prepáčte, pane, ale – kedy príde?“

„Prosím?“ spýtal som sa.

„Pani vyšetrovatelka. Kedy dorazí?“

Potlačil som záblesk znepokojenia. S touto otázkou som sa už stretol pri iných prípadoch, ktoré som pre svoju šéfku riešil, ale ani raz v situácii, keď išlo o mŕtve telo. „Vyšetrovatelka sa nemôže dostaviť,“ vysvetlil som. „Preto som tu ja – aby som prezrel miesto činu, vypočul služobníctvo a svedkov a podal jej hlásenie.“

„Vyšetrovatelka sa rozhodla viesť vyšetrovanie... *bez* toho, aby bola pri ňom osobne prítomná?“ hlesol. „Smiem sa spýtať prečo, pane?“

Premeral som si ho pohľadom. Krátka košeľ a z krúžkovej zbroje sa mu v tlmenom svetle leskla, každý krúžok pokrývali drobné kvapôčky rosy. Prvotriedna akosť. Pás mu obopínal ozdobný opasok, cez pracku mu jemne prevísalo brucho – dôsledok skorého stredného veku, rovnako ako prvé šediny na brade. Na nohách mal obuté dokonale vyleštené čierne čizmy s lemom tkaným z kože zafarbenej do zelena. Jedinou štandardnou súčasťou výstroja na jeho tele bol dlhý meč v pošve a tmavočervený plášť, ktorý naznačoval, že patrí k apotetikalom: ríšskym úradníkom zodpovedným za správu početných organických alterácií Ríše. Zvyšok si musel zakúpiť sám, pravdepodobne za nemalú sumu.

To všetko mi napovedalo, že hoci som signum, a teda ho v podstate prevyšujem hodnosťou, tento muž bol nielen starší a bohatší než ja, ale pravdepodobne toho počas svojej kariéry zažil omnoho viac, než si dokážem predstaviť. Nemohol som mu zazlievať, že sa pýta, prečo vyšetrovatelka poslala na miesto činu len nejakého dvadsaťročného chlapca v ošúchaných čizmách.

„Vyšetrovatelka sa zvyčajne nezúčastňuje na vyšetrovaní osobne, princeps,“ vysvetlil som. „Posiela mňa, aby som zhodnotil situáciu, a na základe mojej správy vyvodzuje príslušné závery.“

„Príslušné závery,“ zopakoval princeps.

„Presne tak,“ prikývol som.

Čakal som, že mi umožní vstúpiť, ale len tam stál. Premýšľal som, že mi možno nezostane iná možnosť, len mu nakázať, aby ma pustil ďalej. Ešte nikdy som nevydal priamy rozkaz dôstojníkovi iného ríšskeho úradu a úprimne – ani som presne nevedel, ako na to.

Odláhlo mi, keď napokon zamrmľal: „Dobre, pane...“ a siahol do vrecka. Vytiahol malý bronzový disk s drobnou sklenenou ampulkou uprostred naplnenou čiernou tekutinou. „Budete sa musieť držať blízko pri mne, pane. Táto brána je trochu staršia. Zvykne byť náladová.“

Otočil sa k služobníckej bráne – k zaoblenej priehlbine v hladkom čiernom povrchu múrov panstva. Na druhej strane otvoru visel závoj skrútených, jemne chlpatých lián zelenožltej farby. Keď sa princeps priblížil, nepokojne sa zachveli a ustúpili, čím nám umožnili vstúpiť.

Držal som sa princepsovi v päťách a skláňal som hlavu, aby som sa neudrel o vrch brány. Liany ma štekľili na zátylku a ja som cítil ich sladkú, nepríjemnú vôňu. Pravdepodobne boli upravené tak, aby vyhládávali ľudské mäso, a keby princeps neniesol „kľúč“ – ampulku s činidlami –, obaja by sme skončili paralyzovaní, alebo by nám urobili niečo ešte horšie.

Vynorili sme sa na vnútornom nádvorí panstva. V rannom šere pred nami sa mihali desiatky mai-lampiónov, ktoré viseli zo sedlovej strechy rozľahlého domu stojaceho vysoko na kopci. Okolo celého domu sa tiahla veranda a okná na dome tienili lianové siete prerastené pestrofarebným okrasným machom, ktoré chránili okná pred ranným slnkom. Podlahy boli široké a hladké, drevo dokonale vyleštené. Na východnom konci stála vystlaná besiedka – akýsi miniatúrny čajový pavilón, no namiesto čajového stolíka tam ležala lebka nejakého obrovského zvierťa, jej temeno zrezané do vodorovnej plochy. Pomerne morbidna ozdoba na takom honosnom mieste. A honosné miesto to naozaj bolo – nepochybne išlo o najkrajší dom, aký som kedy videl. Pozrel som na princepsa. Všimol si moje ohúrenie a začal sa uškrňať.

Upravil som si svoj judexský plášť, ktorý mi visel okolo pliec. Nenašli pre mňa správnu veľkosť, a zrazu som sa cítil strašne hlúpo, natlačený v tomto tesnom modrom odeve. „Ako sa voláte, princeps?“ opýtal som sa.

„Ospravedlňujem sa, pane. Mal som sa predstaviť – volám sa Otirios.“

„Identifikovali ste zosnulého, Otirios?“ vyzvedal som. „Dopočul som sa, že pri tom nastali nejaké problémy.“

„Áno, pane. Domnievame sa, že ide o veliteľa menom Taqtasa Blas od inžinierov.“

„Domnievate sa? Prečo sa domnievate?“

Pozrel na mňa úkosom. „Povedali vám, že príčinou jeho smrti bola alterácia, však, pane?“

„Áno...“

„Nuž... takéto veci dokážu skomplikovať identifikáciu tela, pane.“ Viedol ma cez malý drevený mostík ponad čľapotajúci potok. „Alebo vôbec určiť, či *ide* o telo,“ dodal. „Preto, pane, sme tu my, apoteti.“

Ukázal smerom k hmle za domom, kde som rozoznal postavy prechádzajúce záhradami, tiež oblečené v kabátoch a plášťoch tmavočervenej farby, nesúce čosi, čo by sa dalo ľahko pomýliť s vtáčimi klieťkami; no namiesto vtáka sa v každej klieťke nachádzala jemná papraď.

„Kontrolujeme možnú nákazu,“ vysvetlil Otirios. „No zatiaľ sme nič nenašli. Žiadne hlásivky zatiaľ nezahnedli ani neodumreli, pane. Na pozemkoch panstva nie je po nákaze ani stopy.“

Viedol ma smerom k tenkým dverám z papraďového papiera do hlavnej budovy. Keď sme sa približovali, zdalo sa mi, že z vnútra sídla počujem dlhý, neutíchajúci zvuk. Uvedomil som si, že je to krik.

„Čo je to?“ opýtal som sa.

„Pravdepodobne slúžky,“ odvetil Otirios. „Ony... ehm... boli na mieste ako prvé. Stále sú dosť rozrušené, ako si dozaista dokážete predstaviť.“

„Nenašli telo už pred niekoľkými hodinami?“

„Áno. Ale stále sa cez to nepreniesli. Keď uvidíte telo, pochopíte prečo, pane.“

Počúval som ten divoký, hysterický krik a mal som čo robiť, aby som na tvári nedal znať svoje pocity.

V duchu som si pripomínal, že musím zostať sústredený a vyrovnaný. Som predsa dôstojníkom judexu, ríšskeho úradu zodpovedného za vedenie najvyšších súdov a nastolovanie spravodlivosti naprieč Ríšou. Do tohto honosného domu, hoci plného kriku, ma povolali kvôli práci.

Otirios otvoril dvere a krik sa okamžite znásobil.

Hlavou mi preblesla myšlienka, že ak ten krik čoskoro neutíchne, môj moč by nemusel zostať v mojom tele.

Voviedol ma dnu.

AKO PRVÉ MI do očí udrela čistota toho miesta. Nešlo len o neprítomnosť špiny – nikde nebolo ani zrnko prachu, ani jediná šmuha –, ale aj o sterilnosť všetkého honosného nábytku, ktorý sa predou mnou rozprestieral: jedálenské pohovky vyzerali až príliš nedotknuto, tkané hodvábne rohože rozložené v štvorcoch na podlahe vyzerali až príliš nepoškvrnene, akoby po nich nikdy neprešla ľudská noha. Celý dom pôsobil asi tak útulne a príjemne ako chirurgický nôž.

To však neznamenal, že nebol prepychový. Miniaturne mai-stromčeky boli upravené tak, aby rástli dolu zo stropu a slúžili ako lustre – niečo také som ešte nikdy nevidel –, a ich plody prekypovali na prasknutie malými mai-červami, ktoré okolo nás vrhali mihotavé modré svetlo. Napadlo mi, že tu musí byť drahý aj vzduch, a vzápätí sa mi to potvrdilo: v každom rohu väčšej miestnosti bola zabudovaná obrovská huba kirpis – vysoká a čierna, upravená tak, aby nasávala vzduch, čistila ho, ochladzovala a vydychovala späť.

Zo sídla sa odkiaľsi stále ozýval neprestajný krik. Mierne som sa zachvel a vedel som, že to nemá nič spoločné s teplotou vzduchu.

„Všetko služobníctvo i svedkov sme zadržali tu v dome, podľa vyšetrovateľkiných pokynov,“ oznámil Otirios. „Predpokladám, že ich budete chcieť vypočuť, pane.“

„Ďakujem, princeps. Koľko ich je?“

„Dokopy sedem. Štyri slúžky, kuchárka, záhradník a správkyňa.“

„Komu toto panstvo patrí? Predpokladám, že nie veliteľovi Blasovi?“

„Nie, pane. Tento dom vlastní klan Hazovcov. Nevšimli ste si ich erb?“ ukázal na malý znak visiaci nad vstupnými dverami: vtáčie pierko vztýčené medzi dvoma stromami.

To ma zarazilo. Hazovci patrili medzi najbohatšie rodiny v Ríši a vlastnili obrovské množstvo pôdy vo vnútorných prstencoch. Dychberúci luxus tohto miesta začínal dávať zmysel, no všetko ostatné sa tým len viac zamotávalo.

„Prečo by si Hazovci zaobstarali dom v Daretane?“ spýtal som sa, úprimne zmätený.

Princeps pokrčil plecami. „Netuším, pane. Inde už možno nezostali žiadne domy, ktoré by mohli skúpiť.“

„Nachádza sa tu momentálne niekto z ich klanu?“

„Ak aj áno, pane, tak sa vedia neskutočne dobre skrývať. Správkyňa by mala vedieť viac.“

Pokračovali sme ďalej dlhou chodbou končiacou sa dverami z čierneho kameňodreva.

Ako sme sa k nim blížili, vzduchom sa niesol slabý zápach niečoho zatuchnutého a sladkastého, s nádychom skazenosti.

Žalúdok sa mi stiahol. V duchu som si dohovárал, aby som vztýčil hlavu a udržoval zamračený, neotrasiteľný výraz, aký by mal mať skutočný asistent vyšetrovateľa. Potom som si musel pripomenúť, že ja predsa *som* skutočný asistent vyšetrovateľa, dočerta.

„Riešili ste už veľa prípadov úmrtí, pane?“ opýtal sa Otirios.

„Prečo?“ odvetil som.

„Len zo zvedavosti, vzhľadom na povahu tohto prípadu.“

„Nie. Väčšinou sme s vyšetrovateľkou riešili podvody a spreneveru medzi dôstojníkmi tu v Daretane.“

„Nemali ste na starosti tú minuloročnú vraždu? Toho opitého strážnika, čo napadol chlapa na kontrolnom stanovišti?“

Pocítil som, ako sa mi naplo líce. „Pozícia vyšetrovateľky judexu tu vznikla iba pred štyrmi mesiacmi.“

„Aha, chápem, pane. Ani na predchádzajúcom pôsobisku ste s pani vyšetrovateľkou neriešili žiadne prípady úmrtia?“

Sval na líci sa mi ešte viac napol. „Keď sem vyšetrovateľka prišla,“ vysvetľoval som, „vybrali ma spomedzi ostatných miestnych sublimov, aby som jej robil asistenta. Takže nie.“

Otiriosov krok sa nepatrne zakolísal. „Takže... pre vyšetrovateľku judexu pracujete len *štyri mesiace*, pane?“

„Kam tým mierite, princeps?“ zavrčal som podráždene.

Na okraji úst sa mu opäť objavil úškrn. „No, pane,“ poznamenal, „ak by som si ja osobne mal vybrať, ktorý prípad úmrtia bude môj prvý, asi by som nechcel, aby to bol práve tento.“

Otvoril dvere.

ZA DVERAMI SA nachádzala spálňa, rovnako veľkolepá ako zvyšok domu, so širokou, mäkkou machovou posteľou v rohu a so stenou z papraďového papiera, oddeľujúcou priestor, ktorý som odhadoval na kúpeľňový kút – hoci som ešte nikdy na vlastné oči kúpeľňový kút v žiadnom dome nevidel, vedel som, že také veci existujú. V jednom rohu visel mai-lampáš; v protiahlom rohu zasa ďalšia huba kirpis. Vedľa nej ležali dva kufre a kožená taška. Predpokladal som, že patria veliteľovi Blasovi.

Najpozoruhodnejším prvkom miestnosti však bol zhuk listnatých stromov rastúcich v jej strede – pretože vyrastali z človeka.

Presnejšie povedané, *skrz* človeka.

Mŕtvolu visela uprostred spálne, prepichnutá množstvom štíhlych stromčekov, no ako spomínal Otirios, spočiatku bolo ťažké vôbec rozoznať, že sa človek díva na ľudské telo. V hustom poraste bolo vidieť kúsok trupu a časť ľavej nohy. To málo, čo som dokázal identifikovať, nasvedčovalo tomu, že ide o muža v strednom veku, oblečeného v purpurových farbách jialetu ríšskych inžinierov. Pravá paža bola úplne stratená a pravú nohu pohltil roj koreňov, ktoré vyrástli z kmeňov malých stromčekov a zarezávali sa do kameňodrevenej podlahy komnaty.

Zaľhadel som sa do koreňov. Zdalo sa mi, že medzi všetkými tými skrútenými výhonkami dokážem rozoznať ružovkastý pahýľ stehennej kosti.

Sklopil som zrak a uvidel som obrovskú kaluž krvi, ktorá sa rozliala po podlahe, hladká a lesklá ako zrkadlo z čierneho skla.

Žalúdok sa mi skrútil, akoby som v ňom mal úhora snažiaceho sa vyskočiť von.

Prikázal som si sústrediť sa, dýchať. Nestrať rozvahu. Týmto sa teraz živím.

„Pokojne podíďte bližšie, pane, je to bezpečné,“ pobádal ma Otirios až príliš veselým tónom. „Prezreli sme celú miestnosť. Nemajte obavy.“

Prešiel som k zeleni, aby som si ju lepšie prezrel. V skutočnosti nešlo o stromy, ale o akýsi dlhý, pružný druh trávy – trochu podobný dutoduju, dutej, drevnatej travine, z ktorej sa vyrábali rúry a lešenia. Zdalo sa, že hustý trs výhonkov sa vynáral z priestoru medzi Blasovým ramenom a krkom – zazrel som náznak stavcov uväznených medzi nimi a potlačil som ďalšiu vlnu nevoľnosti.

Najpozoruhodnejšia bola Blasova tvár. Keď výhonky vypučili z jeho trupu, zrejme sa ešte rozvetvili, a jeden z nich zo strany prestrelil Blasovu lebku, čo mu vykrútilo hlavu do strašného uhla; no zároveň tento výhonok akosi obalil jeho lebku nad hornou čeľusťou a pohltil mu tvár, nos aj uši. Z Blasovej lebky ostala len spodná čeľusť, otvorená dokorán

v nemom výkriku; a tam, nad ňou v dreve, polovica chrupu a podnebie úst miznúce vo zvlnenom povrchu kôry.

Zahľadel som sa na jeho bradu. Jemný náznak ocelevosivého strníska; slabá jazva na okraji, zrejme z nejakej nehody alebo potýčky. Posúval som sa pohľadom ďalej po zvyšku tela. Ľavú ruku mal pokrytú svetlohnedými chlpkami, prsty zhrubnuté a popraskané po rokoch tvrdej práce. Nohavice na ľavej nohe boli zmáčané od tmavej krvi, ktorej bolo toľko, že stiekla až do čížmy a naplnila ju ako džbán opicovina.

Na temene som ucítil nejakú kvapku a pozrel som sa hore. Výhonky prerazili strechu domu a dnu sa predierala ranná hmľa.

„Ak by vás to zaujímalo, pane, trčia asi desať piadí nad domom,“ poznamenal Otirios. „Štyrmi piadami strechy prešli, akoby si razili cestu cez rybí tuk. Takže ide o dosť veľký výrastok. Nikdy som nič podobné nevidel.“

„Ako dlho to trvalo?“ spýtal som sa chrapľavým hlasom.

„Menej než päť minút, pane. Aspoň podľa výpovedí slúžok. Mysleli si, že ide o zemetrasenie, tak veľmi sa dom triasol.“

„Majú apoteti voľačo, čo dokáže spôsobiť niečo takéto?“

„Nie, pane. Apotetikalský jialet disponuje všelijakými štepmi a infúziami na kontrolu rastu rastlín – tingová pšenica napríklad dozreje za štvrtinu zvyčajného času, rôzne druhy ovocia dorastú do trojnásobku či štvornásobku bežnej veľkosti. Ale nikdy sme nevyvinuli nič, vďaka čomu by strom mohol vyrásť v priebehu pár minút... nehovoriac o niečom, čo by rástlo priamo zvnútra človeka.“

„Máme dôvod domnievať sa, že si niekto vyhliadol Blasa ako svoju obeť?“

„Na to neexistujú dostatočné dôkazy, pane,“ odvetil Otirios. „Patrí k inžinierom, takže veľa cestoval. Mohol niečo na cestách omylom skonzumovať alebo sa niečím nakaziť. Zatiaľ sa nám nepodarilo určiť príčinu.“

„Navštívil v meste niekoho ďalšieho? Nemohol sa stretnúť s nejakým iným infikovaným úradníkom či ríšskym pracovníkom?“

„Nevyzerá to tak, pane,“ odpovedal Otirios. „Zdá sa, že sem dorazil zo susedného kantónu bez toho, aby sa s kýmkoľvek stretol.“

„Existuje vôbec nejaký záznam o nákaze tohto typu?“

Otirios pohrdavo našpúlil pery. „Nuž, nákazy sa vyskytujú na mnohých miestach v Ríši, pane. Infúzie, štepy, alterácie, ktoré sa vymkli spod kontroly... Každá je iná. Musel by som to preveriť.“

„Ak ide o nákazu, mala by sa šíriť, či nie?“

„No... preto sa tomu hovorí nákaza, pane,“ uštipačne poznamenal Otirios.

„Ako je potom možné, že sa to stalo tomuto jednému mužovi a ničomu ani nikomu inému?“

„Ťažko povedať v tejto chvíli, pane. Momentálne preverujeme, kde všade sa Blas pohyboval. Bol na obhliadke vonkajších kantónov vrátane morských hradieb, kde kontroloval všetko opevnenie. A... ehm...“ Zaváhal. „Predsa len sa blíži obdobie dažďov.“

S kamenným výrazom v tvári som prikývol. Obdobie dažďov, ku ktorému sa schyľovalo, viselo nad vonkajšími kantónmi Ríše tak očividne, že ignorovať ho by bolo ako pokúsiť sa zabudnúť na existenciu slnka.

„Navštívil niekto túto izbu pred Blasovým príchodom?“ spýtal som sa. „Prípadne sa niekto niečoho dotýkal?“

„Služobníctvo, samozrejme. Tu sa môžeme opierať len o ich výpovede.“

„Známky násilného vniknutia ste nenašli?“

„Nie, pane. Toto miesto má viac ochranných pečatí než samotná cisárova Svätyňa. Potrebujete kľúče s činidlami na to, aby ste sa k nej vôbec priblížili.“

Mlčky som sa zamýšľal a vybavil som si, koľko okien a dvier sa v tomto dome nachádza.

„Ak sa vám tento prípad podarí vyriešiť, bude to veľmi prospešné, pane,“ poznamenal Otirios.

„Prosím?“ nechápal som.

„Prospešné pre vašu kariéru.“ Znova sa usmial, no tentoraz pomerne kruto. „To predsa chcete, nie, pane? Povýšenie. Po tom by hádam túžil každý dôstojník.“

„Ja si túžim konať svoju povinnosť,“ odvrkol som.

„Ale samozrejme, pane.“

Chvíľu som sa naňho uprene díval. „Prosím, nechajte ma chvíľu osamote, princeps,“ požiadal som. „Budem musieť vytvoriť rytinu miestnosti.“

OTIRIOS MA NECHAL stáť osamote pred mŕtvolou, ktorú spustošil strom, a zatvoril za sebou dvere. Siahol som do ryteckej tašky na boku a otvoril som ju. Vnútri ležali rady drobných sklenených ampuliek uzavretých korkovými zátkami, každá z nich obsahovala niekoľko kvapiek tekutiny: niektoré boli bledo oranžové, iné jemne zelené. Jednu som vytiahol, zložil som zátku, priložil som si ju pod nos a zhlboka som sa nadýchol.

Štiplavý pach lúhu mi zaplnil nosné dutiny tak, až mi z očí vyhrkli slzy. Ešte raz som si k nemu privoňal, aby som sa uistil, že mi tá aróma obklopila celú myseľ. Potom som zavrel oči a nasal som vzduch.

Vzadu za očami som pocítil šteklenie alebo chvenie, akoby sa moja lebka premenila na misu s vodou plnou rybiek, čo v nej švihajú chvostmi. Potom som si privolal spomienku.

Hlas mojej šéfk, vyšetrovateľky, mi zašepkal do ucha: *Keď dorazíš na miesto činu, Din, pozorne si prezri celú miestnosť. Skontroluj všetky možné vchody a východy. Pozri sa na všetko, čoho sa mŕtvy mohol dotknúť. Mysli na miesta, ktoré sa bežne prebliadajú, na ktoré sa bežne zabúda. Miesta, kam by slúžkam nenapadlo ísť, aby ich upratali.*

Otvoril som oči, zahľadel som sa na miestnosť a sústredil som sa, pričom aróma lúhu mi stále visela v lebke. Skúmal som steny, podlahu, usporiadanie zariadenia a každého kusu nábytku, obrys každého tieňa,

záhyb každej prikrývky – a ako som na ne upieral pozornosť, všetky tieto výjavy sa mi vrývali do pamäti.

Veľká, skvostná Chanumská ríša už dávno priviedla umenie formovania života, koreňov i končatín, mäsa i kostí k dokonalosti. A podobne, ako bola huba kirpis v rohu miestnosti upravená tak, aby chladila a čistila vzduch, ja som bol ako cisársky rytec upravený, aby som si pamätal všetko, čo prežijem, natrvalo a navždy.

Díval som sa a díval, občas som si pričuchol k ampulke v ruke. Rytci si pamätajú všetko, no neskôr si rýchlo a presne vybaviť spomienky, to už vyžaduje isté úsilie. Pachy slúžili ako spúšťače: rovnako ako obyčajní ľudia, aj rytci si spájali spomienky s arómami; takže keď budem neskôr podávať hlásenie svojej šéfkke, jednoducho odzátkujem tú istú ampulku, naplním si hlavu tými istými výparmi a použijem ich vôňu ako bránu, aby som si vybavil všetko, čo som zažil. Aj preto niektorí nazývajú rytcov „ňuchačmi fľaštičiek“.

Keď som s miestnosťou skončil, vykročil som dopredu a s prižmúrenými očami som sa zahľadel na trs výhonkov. Obišiel som ich dookola a všimol som si, že jeden výhonok zakvitol: bol tam ako osamelý, krehký biely výrastok, ale predsa to bol kvet.

Dal som si pozor, nech nestúpim na krv na podlahe, a prešiel som ku kvetu bližšie, aby som ho preskúmal. Nechutne páchol, pripomínalo mi to vývratky po opicovíne. Vnútorne lupene mal jasne fialové, posiate žltými škvrnami, tyčinky skrútené a tmavé. Išlo o vsutku škaredý kvietok.

Potom som postupne vybral všetky Blasove veci a rozložil ich pred sebou. Mešec s mincami; malý nôž; súprava košiel, kabátcov, nohavíc a opasku; dlhý meč z cisárskej výbroje s pošvou spolu s ozdobnou dôstojníckou záštitou; ľahká krúžková košeľa, zrejme pre prípad núdze, keďže poriadne bojové brnenie by sa mu len ťažko nosilo všade so sebou; a napokon malá nádobka s olejom.

Privoňal som k nemu. Mal výraznú arómu, dokonca aj v tejto zapáchajúcej izbe. Korenie, list mandarančovníka, zmes do vareného vína,

možno kadidlo. Oči sa mi zachveli, keď som v pamäti hľadal podobnú vôňu – a potom som ju našiel.

Pred vyše rokom mi Leonie, moja priateľka, zamávala pred nosom malou nádobkou a povedala: *Liečivé oleje. Na masáže a iné veci. Nič lacné!*

No táto nádobka bola oveľa honosnejšia než tá jej. Obrátil som ju v ruke a potom som ju vrátil späť k jeho veciam – a vtom som si všimol niečo, čo som predtým úplne prehliadol: malú knižku.

Zovrelo mi hruď. Vytiahol som tenký zväzok a začal som v ňom listovať. Strany pokrývalo drobné písmo, ktoré by väčšina ľudí dokázala sotva prečítať. Pred mojimi očami však písmená poskakovali a chveli sa, a ja som vedel, že ich rozlúštim len s veľkou námahou.

Pozrel som ponad plece na zatvorené dvere, za ktorými som z chodby začul Otiriov hlas. S úškľabkom som si knihu strčil do vrečka. Odnášať dokazový materiál z miesta činu predstavovalo vážny priestupok, ale ja som mal svoj vlastný spôsob čítania. Lenže tu som ho praktizovať nemohol.

Neskôr, povedal som si v duchu. A potom ju vrátim.

Ďalej som skontroloval kúpeľňový kút. Bola to drobná miestnosť s oknom nad vaňou z kameňodreva. Okno sa zdalo príliš malé na to, aby ním niekto preliezol, no aj napriek tomu som si zaumienil, že neskôr preskúmam trávu pod ním a zistím, či sa na nej nenájdu nejaké odtlačky.

Zadíval som sa na zrkadlo z lešteného bronzu zavesené na stene kúpeľňového kúta, poklepal som po ňom a uistil som sa, že pevne drží. Prezrel som si dutodujové potrubia, potom som o krok odstúpil a zahľadel som sa na stenu a strop, premýšľajúc, ako asi privádzajú teplú vodu z kotla umiestneného v inej časti domu sem do kameňodrevenej vane. *Zázraky modernej doby*, napadlo mi.

Potom som sa otočil a pohľad mi padol na steny z papraďového papiera, po ktorých sa rozrastala pleseň, najmä na vrchu – malé čierne škvrny tu a tam.

Nikdy som ešte nevidel, aby papraďové steny napadla pleseň. Obzvlášť by som to nečakal na týchto stenách, takých čistých, bielych

a zušľachtených. Ľudia používali papraďový papier všade na Vonkajšom okraji Ríše najmä pre jeho odolnosť voči plesniam a hubám – a aj preto, že tu dochádzalo k častým zemetraseniam, a keď sa začali rúcať steny, vyplatilo sa, ak boli skôr z papraďového papiera než z kameňa.

Rozhodol som sa, že tú pleseň lepšie preskúmam, a znova som si pričuchol k ampulke s lúhom, aby som sa uistil, že si tento obraz aj neskôr ľahko vybavím. Potom som sa opäť pozrel na telo, tú polovičnú osobu uväznenú v bolestnom výkriku. Z diery v strope dopadla kvapka vody na okraj jeho čizmy a po koženom povrchu stiekol tenký vejár nahromadenej krvi. Jazero na drevenej podlahe sa takmer nebadateľne rozšírilo.

Skrútilo mi žalúdok. Postavil som sa a pozrel som sa do bronzového zrkadla. Strhol som sa pri pohľade na tvár, ktorá na mňa z neho hľadela.

Tvár veľmi mladého muža, s hustými čiernymi vlasmi, tmavými, ustarostenými očami a mierne sivastou pokožkou človeka, ktorý podstúpil výrazné infúzie a alterácie. Prezeral som si jeho štíhlu bradu a dlhý nos. Pekné črty – nie mužné, nie drsné, nie krásne, ale *pekné* –, ktoré však nepasovali k niekomu takému vysokému.

Nepodobalo sa to na tvár asistenta vyšetrovateľky judexu. Ani na niekoho, kto by tu vôbec mal byť. Skôr na chlapca, ktorý sa hrá na dospelého, ktorý predstiera, že je autoritou s oveľa väčším vplyvom, než aký kedy bude mať.

A čo by sa s týmto mladíkom stalo, keby sa niekto dozvedel, ako sa *skutočne* dostal na túto pozíciu?

Žalúdok sa mi opäť skrútil, prevrátil, roztočil. Vrhol som sa k oknu v kúpeľňovom kúte, vyklonil som sa z neho a na trávnu pod ním som vyprskol prúd vývratkov.

„Do riti!“ ozvalo sa zvonka.

Zalpal som po dychu a pozrel som sa dolu. S otrasenými výrazmi na tvárach na mňa zo záhrad civeli dvaja apotetští dôstojníci.

„Ach...“ povedal jeden.

„Do riti,“ odpľul som si. Zapotácal som sa späť dnu a zatvoril som za sebou okno.

KEĎŽE SOM NEMAL vreckovku, ústa som si utrel do podšívky kabáta. Potiahol som nosom a trikrát, štyrikrát, päťkrát som prehltol v snahe potlačiť tú odpornú pachuť žlče späť do krku. Potom som opatrne obišiel kaluž krvi a zamieril som smerom ku dverám spálne, aby som vyšiel von, no keď som dvere otvoril, zarazil som sa.

Cez chodbu ku mne doľahol hlas Otiria, ktorý sa rozprával s ďalším apotetským strážcom.

„... upätý malý sopliak, sotva po puberte,“ hovoril práve. „Myslím, že som o ňom počul od ostatných sublimov. Vraj bol najhlúpejší z celej skupiny, stokrát takmer prepadol. Som prekvapený, že teraz pracuje pre vyšetrovate—“

Rýchlo som vykročil vpred. „Princeps,“ oslovil som ho.

Len čo som sa vyrútil spoza rohu, Otirios sa strhol do pozoru. „Ach... á-áno, pane?“

„Skôr než vypočujem svedkov, obzriem si dom a pozemok,“ vyhlásil som. „Medzitým, prosím, umiestnite svedkov do oddelených miestností a dohliadnite, aby sa medzi sebou nerozprávali. A tiež by som bol rád, ak by vaši ostatní strážcovia pokryli všetky vchody a východy – len pre prípad, že by existoval nejaký kľúč s čínidlami, o ktorom nevieme, a niekto by sa pokúsil prešmyknúť dnu alebo von.“

Otirios zbledol, zjavne znechutený predstavou, že bude musieť tak dlho dozerať nad toľkými ľuďmi. Otvoril ústa, akoby chcel namietiť, no napokon ich neochotne zavrel.

„A princeps...“ S úsmevom som sa naňho pozrel. „*Naozaj* si vážim vašu podporu.“

Cestou preč som sa stále usmieval. Nikdy predtým som takýto rozkaz nevydal, ale užil som si to. Hoci som Otiria nemohol pokarhať – patrila

k inému jialetu, k inému ríšskemu úradu –, mohol som mu hodiť na krk mizernú úlohu a nechať ho plniť ju poriadne dlho.

Prechádzal som celým sídlom, občas som si pričuchol k ampulke, skúmal som každú chodbu, každú miestnosť. Pri každých dverách mi nad hlavou visel znak klanu Hazovcov – vtáčie pierko medzi stro-mami.

Zdalo sa, že Hazovci si mohli dovoliť hubu kirpis v každej väčšej miestnosti, no tá na západnom konci neďaleko kuchýň vyzerala scvrknuto a zvädnutá. Zvláštne. Vštepil som si ju do pamäti a pokračoval som ďalej, kontrolujúc všetky okná a dvere – väčšinou z papraďového papiera. Všetky dvere boli žiarivo biele a jedny zrejme stáli viac než môj mesačný plat.

Prechádzal som cez kuchyne, keď som si všimol niečo pod sporákom: drobnú škvrnku krvi. Dotkol som sa jej prstom. Stále vlhká, stále tmavá. Krv, samozrejme, môže byť v kuchyni z rôznych dôvodov, ale aj tak som si ju vryl do pamäti. Potom som vyšiel von.

Záhrady boli veľmi pekné a prepracované: cez pozemok sa vinuli upravené potôčiky, ponad ne sa v malebných zákutiach elegantne klenuli malé mostíky. Scenéria ako z rozprávky pre deti; no napriek tomu som pri prechádzke chodníkmi nenašiel nič zaujímavé, len zopár apotetov, ktorí stále hľadali známky náказы.

Došiel som k miestu, kam som pred chvíľou vracal z okna, a prehľadal som trávu, aby som zistil, či sa v nej nenájdu odtlačky či stopy po rebríku alebo niečo podobné. Nikde nič.

Napokon mi zostávalo prezrieť už iba záhradníkovu chatku. Bola to svojrázna stavba z tenkých papraďových stien, na policiach posiatá drobnými rastlinami, o ktoré sa záhradník zjavne staral. Rady pestrofarebných kvetov, niektoré čerstvé, iné vädnúce. Nachádzala sa tu aj pomerne veľká hlinená pec. Nakukol som dnu a všimol som si na jej dne popol, a keď som sa dotkol tehál, zistil som, že sú ešte trochu teplé, akoby v peci cez noc tleli uhlíky.

Ešte raz som obišiel celý pozemok, aby som sa uistil, že som videl všetko, čo sa dalo. Potom som sa rozhliadol, potvrdil som si, že som sám, a vytiahol som z vrečka veliteľovu knihu.

Otvoril som ju, prižmúrenými očami som sa zahľadel na chvejúce sa, tancujúce slová na papieri a začal som nahlas čítať.

„Úsek h-hradieb... 3C,“ zamrmlal som. „Dátum k-kontroly štvrtého egína... dve t-tony piesku, dve tony hliny...“

Čítal som ďalej a ďalej, predieral som sa cez drobné písmo a počúval som svoj vlastný hlas. Vštepovanie textu do pamäti mi išlo veľmi ťažko, ale keď som ho čítal nahlas a počúval som svoje slová, dokázal som si ich zapamätať tak ako všetko ostatné, čo som počul.

Celý text som prečítal nahlas tak rýchlo, ako som dokázal. Väčšinou išlo o záznamy veliteľových pohybov počas jeho obhliadok, so zápismi ako napríklad *kontrola pajtasizských mostov na severe kantónu Tala – 6. až 8. egína – všetky prešli*, a podobne. Zjavne mal pred vyše štyrmi týždňami, počas mesiaca egín, veľa práce. Netušil som, či môže niečo z toho súvisieť s prípadom, ale ako rytec som mal za úlohu vryť si do pamäti všetko.

Keď som skončil s rytím knihy, vydal som sa po mnohých mostíkoch späť k domu. Nikdy predtým som nevypočúval svedkov úmrtia, a už vôbec nie služobníctvo v dome šľachtickej rodiny. Premýšľal som, ako začať.

V odraze vody podo mnou som zazrel záblesk vlastnej tváre, sčerenej a zvlnenej, a na moment som zastal. „Neposer to, áno?“ povedal som svojmu vodnému odrazu. Prešiel som cez posledný mostík a vošiel som do domu.

NAJPRV SOM SA rozhodol vypočúť služobníctvo, keďže práve ono malo prístup do Blasových izieb. Začal som s dievčaťom, ktoré predtým tak hystericky jačalo – drobnou postavou s úzkymi plecami a tenkými zápästiami. Bola taká útla, až sa človek čudoval, ako vôbec dokáže

nosiť všetky tie taniere. Práve ona údajne dobehla na Blasovo volanie o pomoc o ôsmej ráno, tesne pred raňajkami, tvrdila mi.

„Volal o pomoc?“ spýtal som sa.

Prikývla. Po líci sa jej neisto skotúlala slza až do jamky nad nosnou dierkou. „Vravel, že... že mu zvieria hrud“, šepla. „Že sa mu ťažko dýcha. Už bol na ceste na raňajky, no potom sa zastavil a vrátil sa do izby. Prišla som za ním, snažila som sa mu pomôcť dostať sa na lôžko, keď vtom... keď...“

Zvesila hlavu; slza sa jej z jamky pri nose skotúlala na peru a ona sa znova rozplakala.

„P-prepáčte,“ vzlykala a snažila sa upokojiť. „M-mala som sa spýtať... Či by si pán... d-dal čaj?“

„Ach... nie, ďakujem,“ odvetil som.

Z nejakého dôvodu ju to rozplakalo ešte viac. Čakal som, kým prestane, no keďže to vyzeralo márne, nechal som ju ísť.

Presunul som sa k ďalšej svedkyni, staršej slúžke menom Efinas. Po-maly sa posadila a ja som si všimol, ako starostlivo a opatrne sa pohybuje. Zrejme bola zvyknutá byť pod dohľadom. Potvrdila výpoveď prvej slúžky: Blas prišiel neskoro večer, okúpал sa a išiel spať; všetko sa zdalo úplne normálne, až kým ráno nezačal kričať o pomoc. Nešla za ním, takže nič viac nevedela, ale ožila, keď som sa spýtal, či tu Blas už predtým niekedy prebýval.

„Áno,“ potvrdila. „Moji páni ho tu často nechávali prespať. Mal s nimi blízky vzťah.“

„Čím sa tento pobyt líšil od tých predchádzajúcich?“ vyzvedal som. „Líšil sa nejako vôbec?“

Zaváhala. „Líšil,“ priznala.

„Čím?“

Ďalšie zaváhanie. „Tentoraz nás nechal *na pokoji*,“ prehovorila potichu. „Asi preto, že nemal príležitosť niečo skúšať.“

Odkiaľšal som si, pričuchol som k ampulke a dúfal som, že si nevšímam, ako sa červenám. „Povedzte mi o tom viac, prosím,“ požiadal som.

Poslúchla. Podľa všetkého bol Blas poriadny smilník, ktorý sa vrhal na slúžky, len čo sa s nimi ocitol osamote. S istotou nevedela, či niekto-ré z dievčat jeho návrhy opätovalo, ale pochybovala o tom. So všetkými však údajne zaobchádzal rovnako.

„Čo ho sem privádzalo?“ spýtal som sa jej.

Sklopila zrak. „Bol rodinným priateľom Hazovcov,“ vysvetlila.

„Rodinným priateľom? Preto tu nocoval?“

„Áno.“

„Nie je zvláštne, že niekto prespáva v cudzom príbytku, keď tam domáci ani nie sú?“

Tým som si od nej vyslúžil pohrdavý pohľad. Uprela pohľad na mo-je lacné topánky a zle sediaci kabát. „Medzi šľachticmi to nezvyčajné nie je.“

Zdalo sa, že už aj služobníctvo sa považuje za svetaznalejšie než ja. A zrejme sa nemýlia.

Ďalej som jej kládol otázky, no z každej odpovede som sa dozvedel čoraz menej a menej. Stále viac sa do seba uzatvárala. Všetko som si v duchu poznačil a prešiel som ďalej.

Ostatných dievčat som sa takisto spýtal na Blasove návrhy. Hoci potvrdili rozprávanie staršej slúžky, všetky vyhlásili, že s Blasom nikdy nad rámec týchto neprijemných chvíľ neudržiavali žiaden vzťah, a ani jedna k tomu nemala čo viac dodať.

„Nič som nepočula ani nevidela pred tým, než zomrel,“ odvrklo posledné dievča odmerane. Pôsobilo smelšie, hlučnejšie, zlostnejšie než ostatné. Možno bolo menej ochotné ticho znášať svoje nevolníctvo. „Za celú noc nič. To vám viem povedať presne.“

„Ste si istá?“ spýtal som sa.

„Som,“ odpovedala. „Pred príchodom hosta som toho totiž veľa nenaspala.“

„Naozaj? Prečo?“

„Lebo mi bolo teplo. Veľmi teplo.“

Zamyslel som sa. „Spíte neďaleko kuchýň?“

„Áno. Prečo?“

„Lebo tam uhynula huba kirpis. Nemohlo vám byť teplo práve kvôli tomu?“

Vyzerala prekvapene. „Zomrela ďalšia?“

„Stalo sa to už aj predtým?“

„Sú veľmi citlivé na závlahu. Keď jej dostanú priveľa, scvrknú sa a uhynú.“

„Aký druh závlahy?“ zaujímal som sa.

„Akýkoľvek. Dážď. Vlhko. Necháte otvorené okno alebo dvere – najmä teraz, keď sa začína obdobie dažďov –, a hneď ochorejú. Sú hrozne chúlостivé.“

Oprel som sa a sústredil som sa. So známym chvením za očami som si privolať spomienky na prehliadku domu, každý obraz každej miestnosti sa mi dokonale vyjavil v mysli ako mucha uväznená v kvapke medu. Nevidel som žiadne otvorené dvere ani okná. Tak ako mohla tá huba kirpis odumrieť?

„*Nezatvorili* ste náhodou vy alebo niekto iný v dome nejaké dvere či okno pred tým, než Blas zomrel?“ spýtal som sa.

Zadívala sa na mňa. „Po tom, čo sme videli, pane,“ vysvetľovala, „sme sotva dokázali stáť, nieto ešte pracovať.“

Bral som to ako nie – žiadne dvere ani okná nezatvárali – a pokračoval som ďalej.

NAPOKON UŽ NEZOSTALI žiadne ďalšie slúžky, ktoré by som mohol vypočuť, tak som sa obrátil na kuchárku a opýtal som sa jej na krv v kuchyni. Neurobil som tým na ňu príliš veľký dojem.

„A čo si vy myslíte? Prečo by asi v kuchyni mohla byť krv?“ dožadovala sa.

„Porezali ste sa?“ spýtal som sa.

„Nie. Samozrejme, že nie. Na to som príliš stará a príliš dobrá. Ak ste našli krv, určite je z masťokapra, ktorého som varila Blasovi na raňajky – niežeby sa k nemu napokon dostal.“

„Masťokapor?“ zopakoval som a vystrúhal som udivenú grimasu. „Na raňajky?“

„Mal ho rád,“ odvetila. „Tam pri hradbách, kde pracoval, sa asi ťažko zháňa.“ Naklonila sa bližšie. „Ak vás zaujíma môj názor, podľa mňa tam pri tých morských hradbách niečo chytil. Nejakého parazita či čo. Myslite na to, čo všetko tie hradby vonku *zadržujú*. Len Sanktum vie, aké podivnosti odtiaľ ľudia prinášajú dnu!“

„Sem sa nedostanú, madam,“ oponoval som jej. „Na to predsa morské hradby slúžia.“

„No pred pár rokmi cez ne niečo preniklo,“ namietla s viditeľným nadšením, že môže s niekým preberať také zvláštnosti. „Nejaká potvora sa dostala dnu a prv než ju légie stihli skoliť, spustošila celé jedno mesto na juh odtiaľto. Teraz tam kvitnú stromy, hoci predtým sa to nikdy nedialo. Neboli to totiž stromy, ktoré by *dokázali* kvitnúť.“

„Ak by sme sa mohli vrátiť k okolnostiam včerajšej noci, madam...“

„K akým okolnostiam?“ odfrkla. „Ten muž sa niečím nakazil. Nič zložité za tým nehľadajte.“

Tlačil som na ňu ďalej, ale bez výsledku, a tak som ju nechal ísť.

ĎALŠÍ NA RADE BOL záhradník. Volal sa Uxos a zjavne v dome neslúžil iba ako záhradník – robil aj všelijaké drobné práce na údržbu pozemkov, opravoval steny či papradové dvere. Mimoriadne plachý muž, zrejme už pristarý na všetky svoje povinnosti. Pri predstave, že by mal opravovať škody, ktoré na dome napáchali stromy, vyzeral vydesene.

„Ani neviem, čo je to za strom,“ poznamenal. „Nikdy v živote som ho nevidel.“

„Mal na sebe kvet, viete,“ napovedal som mu. „Taký malý, prevažne biely.“ Opísal som mu ho – vnútorné lupene fialové a žlté, vôňa sladká a odporná zároveň. Len pokrútil hlavou.

„Nie, nie,“ povedal. „Taký kvet nepoznám. Ani taký strom. Jedno-ducho neviem.“

Spýtal som sa ho na hubu kirpis a dostal som rovnakú odpoveď ako od slúžky: priveľa vlhka ich zabíja. No ako mohla uhynúť táto, to netušil.

„Niektó ju asi preliat,“ uvažoval. „Možno do nej vylial nejaký nápoj. Stojí veľa peňazí, ale stáva sa to. Veľmi ťažko sa o ne stará. Ochladzovanie vzduchu je zložitý proces. V koreňoch sa im tvoria čierne plody, ktoré treba vyberať...“

Napokon som sa ho spýtal na pec v jeho chatke a popol po ohni.

„Ohňom čistím náradie,“ vysvetľoval Uxos. „Niektoré rastliny sú veľmi citlivé. Nemôžem si dovoliť, aby sa medzi nimi prenášala pleseň. Tak dávam nástroje do ohňa, aby som ich vyčistil.“

„Neexistujú náhodou na také účely prípravky?“ spýtal som sa. „Mydlá a podobné prostriedky na náradie?“

„Sú drahé. Oheň je lacnejší.“

„Hazovci nepôsobia ako ľudia, ktorí hľadajú na cenu.“

„Hľadajú na to, či ich *zamestnanci* nie sú drahí,“ vyhlásil. „Potom zamestnanci odchádzajú. Veľmi sa snažím nebyť drahý. Nechcem odísť.“

V jeho oku sa mihol záblesk obavy. Zdal sa mi príliš starý na to, aby ešte pracoval, a on to vedel tiež. Tlačil som naňho ďalej, ale nemal už čo povedať, a tak som ho nechal ísť.

AKO POSLEDNÁ MI zostala správkyňa domu – istá madam Gen-nadios, ktorá zjavne riadila celú usadlosť, keď Hazovci neboli doma. Bola to postaršia žena so zvráskavenou, výrazne nalíčenou tvárou. Na sebe mala jasne zelené rúcho z veľmi drahého materiálu – mäkkého

a trblietavého sazijského hodvábu z vnútorných prstencov Ríše. Keď vošla, zastavila sa, premerala si ma chladným, prenikavým pohľadom a potom si sadla. S dokonalým držaním tela – so zomknutými kolenami, s rukami položenými v lone a s pevne vystretými plecami – sa uprene zahľadela do rohu.

„Deje sa niečo, madam?“ spýtal som sa.

„*Chlapca*,“ utrúsila sucho, hlasom napnutým ako tetiva. „Oni poslali *chlapca*.“

„Prosím?“

Kútikom oka si ma znova premerala. „Toto je ten, kto nás uväznil v našom dome, v dome mojich pánov, a nedovolí nám odstrániť tú prekliatu mŕtvolu – veľký, prerastený *chlapec*.“

Uplynul dlhý, mrazivý moment ticha.

„Nieкто vo vašom dome zomrel, madam,“ ozval som sa napokon. „Možno na niečo nákazlivé. Niečo, čo mohlo zabiť aj vás ostatných. Nechcete, aby sme to vyšetrili?“

„Tak kde je potom vyšetrovateľka?“

„Vyšetrovateľka sa nemôže dostaviť osobne,“ odpovedal som. „Preto som tu, aby som miesto obhliadol a podal jej správu.“

Spočinula na mne pohľadom. Pripomínala mi úhora, ktorý sleduje rybku trepotajúcu sa pred jeho jaskyňou. „Tak už hovorte, čo vás zaujíma,“ odvrkla. „Mám prácu. Ten prekliaty strop sa sám neopraví. Pýtajte sa.“

Pričuchol som k ampulke a spýtal som sa jej na dôvody Blasovho pobytu. Pokrčila plecami, no také nepatrné, neúprimné gesto som ešte asi nevidel. „Bol rodinným priateľom Hazovcov.“

„Jedna zo slúžok povedala to isté,“ podotkol som.

„Pretože je to pravda.“

„*Presne* to isté.“

„Pretože je to pravda.“

„A vaši páni bežne nechávajú svojich priateľov prespávať vo svojich domoch?“

„Moji páni majú mnoho domov a mnoho priateľov. Niekedy k nám prídu prespať.“

„A nikto z klanu Hazovcov sa mu nechystal robiť spoločnosť?“

„Moji páni,“ predniesla, „uprednostňujú civilizovanejšie prostredie než tento kantón.“

Zmenil som tému a spýtal som sa jej, kam služobníctvo ukladá kľúče s činidlami.

„Všetky kľúče s činidlami sa na noc zamykajú,“ vyhlásila. „Len ja a Uxos ich máme k dispozícii aj večer, pre prípad núdze.“

Spýtal som sa, či sa dajú kľúče nahradiť, prípadne či sa dá vytvoriť ich kópia, no nad týmito otázkami mávla rukou. Podľa nej nič také nepripadalo do úvahy.

„A čo alterácie?“ nadhodil som. „Nechalo si vaše služobníctvo aplikovať nejaké cisárske štepy?“

„Samozrejme,“ odpovedala. „Kvôli imunite a proti parazitom. Nachádzame sa predsa na *okraji* Ríše.“

„A niečo pokročilejšie?“

Zatriasla hlavou. Pod golierom kabáta som sa začínal potiť. Nepáčilo sa mi, ako málo sa hýbala – sedela vystretá ako kolík a hlavou otáčala len preto, aby sa na mňa kútikom oka pozerala ako nejaký prekliaty vták.

„Môžete mi aspoň povedať, aký mal veliteľ vzťah s Hazovcami?“ dožadoval som sa.

Pri tejto otázke ma prebodla pohľadom.

„Boli *priatelía*.“

„Ako dlho boli priateľmi?“

„Nepoznám všetky detaily o priateľstvách svojich pánov, a ani ich nemám prečo poznať.“

„Majú v Daretane veľa priateľov?“

„Áno. A to v mnohých jialetoch.“ Šľahla po mne očami. „A niektorí sa nachádzajú na vyšších pozíciách než vy.“

Zdvorilo som sa na ňu usmial, no vyzerala, že tú vyhrážku myslela vážne. Kládol som jej ďalšie otázky, no nič viac som z nej už nedostal, a tak som ju nechal ísť.

A TÝM SA moja práca skončila: všetkých svedkov som vypočul, všetko služobníctvo som zaevidoval, všetky časy príchodov a odchodov som zaznamenal. Jediný človek, ktorý do sídla za posledných dvadsaťštyri hodín vstúpil, bol veliteľ Taqtasa Blas. Dorazil krátko po jedenástej v noci dvadsiateho deviateho dňa mesiaca skalasi, okamžite sa okúpал a išiel spať. Ráno tridsiateho vstal, vydal sa na raňajky, no potom sa vrátil naspäť do izby, kde zomrel tým najstrašnejším spôsobom, aký si možno predstaviť. Hoci sa mi zdalo, že som odviezol celkom dobrú prácu – možno okrem výsluchu správkyne domu –, nedokázal som sa v tom všetkom zorientovať. Netušil som, či Blasa niekto zavraždil ani či bolo na jeho smrti vôbec niečo podozrivé.

K nákazám predsa dochádza. Najmä medzi tými, ktorí pracujú pri morských hradbách.

Cestou von som sa zastavil v Blasovej izbe. Samozrejme preto, aby som sa ešte raz pozrel na telo, ale aj preto, aby som vrátil jeho knihu. Bolo zvláštne vkladať Blasov denník späť do jeho tašky, keď mi pri tom nad hlavou visela jeho tvár zaseknutá v nemom výkriku. Bolesť sa v jeho výraze napriek zohaveniu nedala prehliadnuť, akoby stále cítil všetky tie výhonky, čo sa mu prepletali a vinuli cez telo.

Vyšiel som von, poďakoval som Otiriovi a spoločne sme zamierili naprieč pozemkami späť k bráne pre služobníctvo.

„Môžeme telo odniesť na preskúmanie, pane?“ spýtal sa.

„Myslím, že áno, ale svedkov odtiaľto zatiaľ nepúšťajte,“ odpovedal som. „Podám správu vyšetrovatelke a tá si pravdepodobne niektorých z nich predvolá sama.“

„Dobrá práca, pane,“ dodal.

„Čo máte na mysli?“

„Dobrá práca. Ak to smiem tvrdiť. So všetkým ste si šikovne poradili.“ Žiarivo sa na mňa usmial ako starší brat na mladšieho. Také niečo som dosiaľ vídal len nad štvrtým pohárom opicovína. „Len taká rada do budúcnosti, pane – možno by ste sa mohli správať trochu priateľskejšie. Zamestnanci pohrebného ústavu vedia byť vrúcnejší než vy.“

Zastal som a pozrel som sa naňho. Potom som sa otočil a pokračoval v chôdzi po malebných záhradných chodníkoch až k bráne ob-
rastenej viničom.

„Ale musím sa spýtať, pane...“ ozval sa Otirios, keď sme prechádzali cez bránu.

„Áno, princeps?“ povedal som. „Akú radu pre mňa máte tentoraz?“

„Nebolo by to bývalo predsa len jednoduchšie, ak by vyšetrovateľka prišla osobne?“

Znova som zastal a prebodol som ho pohľadom.

„Nie,“ odvetil som rázne. „S absolútnou úprimnosťou vás môžem uistiť, princeps, že nie, *nebolo* by to jednoduchšie, keby vyšetrovateľka prišla osobne.“ Vyšiel som na chodník a zamrmľal som: „To mi verte.“

DRUHÁ KAPITOLA

III

DARETANSKÝ KANTÓN NEMAL ŽIADNE SKUTOČNÉ MESTO v bežnom zmysle slova, skôr iba zhluk budov ríšskych jialetov nalepených na hlavnej križovatke, spolu s nespočetnými pozemkami, skladmi a sýpkami pre všemožný materiál a dobytok neustále prúdiaci k morským hradbám. V to popoludnie tam vládol obvyklý chaos a v blate sa zmieta-la tlačnica ľudských a konských tiel. Prepletal som sa kútmi mestečka smerom na juh, dával som prednosť vozom a káram a míňal som známe výjavy: kone ufúľané až po bruchá medenočerveným blatom; hmýriace sa húfy bzučiacich múch; prepotených dôstojníkov légii, inžinierov a ďalších jialetov, vykrikujúcich mená a rozkazy, zjavne ľahostajných k tomu, či ich niekto začuje alebo poslúchne. Ukláňal som sa a kýval som, ukláňal sa a kýval, až kým som sa nepredral pomedzi dav smerom do džungle.

V lese panovalo šero a spaľujúca horúčava. Slnko zapadalo, jeho medené lúče prerážali koruny stromov ako oštep. Našiel som úzky chodník vedúci k domu mojej šéfky a vydal som sa po ňom, vítaný známym cvrlikaním žiab a chrobákov. Potom sa listy rozmočené parou rozostúpili a ja som zazrel jej malé tvarévvé obydlie ukryté v tieni.

Prešiel som pomedzi pníky. Keď moju šefku pred približne štyrmi mesiacmi vymenovali za vyšetrovateľku judexu pre tento kantón, inžinieri všetky tieto stromy spílili a potom jej postavili dom z tvarévy – špeciálne

upravenej révy, ktorú apotetikalovia skrotili a primäli ju rásť do požadovaného tvaru. Kým ja som touto cestou prechádzal už toľkokrát, že som v podstate kráčal po vlastných stopách, ona zo svojho domu nevytiahla päty, odkedy sa doň nasťahovala. Ani raz.

Vystúpil som hore po schodoch k jej dverám a uvidel som pred nimi kôpku kníh zviazaných špagátom. Zrejme zásielka z daretanského poštového úradu. Čupol som si, zopár som ich otvoril a prečítal som si ich názvy. Ako obvykle sa mi písmená pred očami chveli a poskakovali, kvôli čomu sa mi ich len s ťažkosťami darilo skladať – a mihotavé šero lesa tomu nepomáhalo –, ale dokázal som rozlúštiť *Súbrn prevodov pozemkového vlastníctva v kantóne Kabirga v rokoch 1100 – 1120 a Teórie o náraste bmotnosti krabovca východného od roku 800*.

„Čo to do pekla je?“ zamrmľal som. Potom som stíchol a napol som uši. Začul som cvrlikanie hopuchy a tiché volanie mikovránka; ale uvedomil som si, že počujem ešte niečo: tlmené mrmlanie vychádzajúce zvnútra domu.

Priložil som ucho k dverám. Najprv ku mne doláhol hlas mojej šéfky, no vzápätí som začul aj druhý hlas, patriaci akémusi mužovi. Znel ustarane, možno až nervózne.

„Do riti,“ zahrešil som. „Zase nejakého chytila...“

Rozrazil som dvere a vbehol som dnu.

NAJPOZORUHODNEJŠÍM PRVKOM INTERIÉRU toho malého tvarérového domčeka bol, ako vždy, ohromný počet kníh: hradby, kopy a celé kaňony zväzkov o všemožných obskúrnych témach. Moja šéfka doslova žila *medzi* knihami, často ich používala ako písací stôl či nočný stolík. Dokonca si v nich musela vyhrabať malú jaskynku, aby mala kam umiestniť posteľ.

Nazrel som cez údolia zväzkov a zamieril som k zasadacej miestnosti v zadnej časti domčeka. Už som videl nohy niekoho, kto tam sedel

v kresle – nablýskané dôstojnícke čižmy čiernej farby – a zašklabil som sa. Uhladil som si vlasy a vstúpil som do zasadacej miestnosti.

Miestnosť vyzerala ešte horšie než včera: teraz prekypovala spleťou črepníkových rastlín, často exotických a napoly uhynutých, a strunovými hudobnými nástrojmi v rôznych štádiách rozkladu. Po ľavej strane stálo malé čalúnené kreslo a dnes v ňom sedel inžiniersky kapitán, chudý muž v strednom veku, ktorý vyzeral nadmieru vydesene.

Nad dôvodom jeho zhrozenia som sa nemusel ani veľmi zamýšľať, pretože sa tak tvárila väčšina ľudí, keď sa ocitli v jednej miestnosti s mojou šéfkou: immunis Anagosa Dolabrová, vyšetrovatelka judexu pre daretanský kantón, sedela na podlahe chrbtom ku kapitánovi a pracovala na ďalšom zo svojich projektov. Vyzeralo to ako nejaká spleť drôtov a strún, ktorej som nerozumel. Tipoval som, že rozobrala jednu zo svojich mnohých siturových hárf – bola zanietenou, hoci nedisciplinovanou hudobníčkou – a vyrábala z jej strún akési tkáčske krosná.

„Hovorila som ti, Din,“ ozvala sa Ana, „že máš *klopať*. Vždy.“

Narovnal som sa do pozoru, ruky za chrbtom, päty na šírku ramien, kolená vystreté.

„Zdalo sa mi, že počujem hlasy, madam,“ vysvetlil som. „Prišiel som to preveriť.“

„Ach, niet sa čoho báť.“ Obzrela sa na mňa ponad plece a uškrnula sa. Cez tvár sa jej vinul prameň snehobielych vlasov pripomínajúci ozdobné pierko nejakého exotického vtáka. Udržiaval som vzpriamený postoj, no ona ma nevidela, keďže oči mala previazané širokým pruhom karmínovej látky. „Kapitán a ja,“ pokračovala, „sme viedli mimoriadne *podnetný* rozhovor.“

Kapitán na mňa hľadel s čistou hrôzou v očiach.

„Naozaj, madam?“ začudoval som sa.

„Ach, áno,“ pritakala a obrátila sa späť k svojmu projektu. „Tuto kapitán má na starosti údržbu zavlažovacích sietí v Daretane. Pri práci

narazili na ruiny staré stovky rokov, postavené ľuďmi, ktorí tu žili pred vznikom Ríše. Je tak, kapitán Tište?“

Kapitán sa na mňa pozrel a nemo artikuloval: *Pomoc!*

„A čo je na tom najzaujímavejšie,“ pokračovala Ana, „niektoré z tých ruín boli zjavne postavené za pomoci zložitej tehlovej štruktúry rybej kosti, ktorá vyžaduje menej malty! Nie je to *fascinujúce*?“

Kapitán teraz na mňa zúfalo gestikuloval a ukazoval na dvere.

„Veľmi fascinujúce, madam,“ prisvedčil som.

„Najmä preto,“ pokračovala, „že už dlho sa zaoberám teóriou, podľa ktorej sem mnoho Kurmínčanov v treťom prstenci Ríše putovalo ešte dávno pred jej vznikom z týchto krajov. A toto by to potvrdzovalo, keďže vzor rybej kosti je v kurmínskom kantóne nesmierne bežný! Ľudia zjavne migrovali smerom dovnútra, samozrejme, pretože...“ mávla rukou smerom na východ. „Ak chceli prežiť, nemali veľmi na výber.“

Kapitán si všimol bielu látku ležiacu na tácke vedľa neho a na chvíľu prestal gestikulovať. Skôr než som ho stihol zastaviť, látku nadvihol a s hrôzou zízal na to, čo sa pod ňou skrývalo: malý vrabec čimčar, ktorého Ana pred pár týždňami chytila, potom usmrtila, rozpitvala a zakonverzovala v sklenenom pohári. Kapitánovi vypadla látka z trasúcej sa ruky.

Snažil som sa narýchlo vymyslieť nejakú historku. „Aby som nezaбудol, madam,“ začal som a odkašľal som si, „po ceste sem som narazil na pár inžinierskych dôstojníkov.“

„Naozaj?“

„Áno, madam. Spomenuli, že bezodkladne potrebujú kapitána Tišteho.“

Ana nad svojím výtvorom znehybnela a potom naklonila hlavu. „Hm. *Nie*. Ty mi klameš, Din. Si veľmi zlý klamár a počujem to v tvojom hlase. Ale! Musím uznať, že okrem diskusie o rybej kosti kapitán Tište zatiaľ nepovedal nič zaujímavé a začína ma nudiť.“ Otočila sa k nemu, stále so šatkou na očiach a s úšľabkom na tvári. „Môžete ísť, kapitán. Ďakujem za váš čas.“

Kapitán Tište s výrazom vrcholného pohoršenia vystrelil na nohy. Uklonil sa, vydal zo seba iba zachrípnuté: „M-madam,“ a potom sa vybral k dverám.

Vyprevádzal som ho do sparného popoludnia a premýšľal som, ako napraviť škody tentoraz.

„Veľmi ma to mrzí, pane,“ začal som. „Je to neospravedl—“

„Neospravedlniteľné!“ vykrikol, len čo sme vyšli von. „*Neospravedlniteľné!* Pošle mi list, aby som sa u nej zastavil s nejakými mapami, a keď jej vyhoviem, uvážni ma u seba na *tri hodiny* a vyzvedá o celom mojom živote! Pýtala sa ma aj na tvar mojich *nób!*“

„Naozaj ma to veľmi mrzí,“ zopakoval som. Uklonil som sa, zdvihol som zrak, uvidel jeho zúrivú tvár a uklonil som sa ešte hlbšie, až som sa nosom takmer dotkol svojich ošúchaných topánok. „Zastavil by som to, keby som tu bol, pane, naozaj by som —“

„A potom... potom má tú drzosť nazvať ma *nudným!*“ vykrikol. „Pri pomyslení, že tá šílená ženská je vyšetrovateľkou v našom judexe, sa mi chce...“

Otočil sa a rozčúlene odpochoďoval po lesnom chodníku späť do mesta.

Chvíľu som sa naňho díval, zamrmľal som: „Do riti,“ a vošiel som späť do domu.

Ana sa stále nakláňala nad svojím výtvorom v obývačke, telo mala napnuté, prsty zádumčivo tancovali po strunách.

„Viete predsa...“ začal som, no zarazil som sa, aby som si premyslel, čo presne jej poviem.

„Len hovor, Din,“ vyzvala ma a strhla si šatku z očí. „Už som si myslela, že sa ma chystáš pokarhať. To by bolo nesmierne zábavné.“

„No, viete predsa, madam,“ nadhodil som opatrne, „že... že toto naozaj nemôžete robiť.“

„Za normálnych okolností nemôžem,“ odvetila, „ale to len preto, že *za normálnych okolností* si tu ty, aby si mi v tom zabránil, Din.“

„Robím to, madam,“ vyletelo zo mňa, „pretože nemôžete zaháňať tých úbohých ľudí do kúta a žmýkať z nich informácie ako štavu z broskvine!“

„Len sa snažím urobiť tento pochmúrny kantón aspoň trochu zaujímavým,“ prehodila ľahkovážne. Utiahla jednu zo strún na svojom výtvore. „Ale to si vyžaduje dosť veľa *práce*.“

„Madam...“

„Napríklad, Din, vieš, že najjužnejšia studňa v Daretane je takmer určite infikovaná iridou?“

„Nesmierne fascinujúce, madam.“

„Vskutku. Nikto o tom netušil. Ja som na to však prišla po rozhovoroch, ktoré som mala možnosť za posledné mesiace viesť so šesťdesiatimi dvoma ľuďmi. Dvanásť z nich sa nevedomky priznalo, že po pravidelnom pití zo studne pociťovali mierne bolesti a nespavosť a všimli si aj neprirodený zápach moču. Všetko príznaky bežne spájané s touto chorobou. Upozornila som na to kapitána a odporučila mu studňu vyčistiť.“ Znova pootočila drôtni pred ňou. „*Toto* si zo všetkých tých rozhovorov odnášam, Din. Stačí mi len dostatok informácií, aby som vyčítala povahu vzorca.“

„Preto ste sa toho veliteľa légii pýtali na vôňu jeho moču, madam?“

„Och, nie, vôbec nie. Vtedy som bola len zvedavá.“

Dovolil som si na ňu letmo pozrieť. Bola to vysoká, štíhla žena, ktorej mohlo ťahať na päťdesiat alebo šesťdesiat rokov – pri ľuďoch upravených alteráciami sa to ťažko určovalo –, a hoci sa jej pokožka vyznačovala jemne sivým nádychom ako tá moja, jej odtieň bol výrazne bledší. Z veľkej miery preto, že nikdy nevychádzala von, ale čiastočne aj preto, že patrila k Sazijčanom: rase so svetlejšou farbou pleti z vnútorných prstencov Ríše, s užšími, ostrejšími črtami než Talania, ako som ja. So svojimi bielymi vlasmi, širokým úsmevom a žltými očami mi často pripomínala mačkovitú šelmu: napríklad takú šialenú mačku domácu, čo sa túla po dome v snahe nájsť kúsok slnečného svetla, no zároveň nikdy neodmietne potrapiť myš, ak sa jej nejaká pripletie do cesty.

Dnes mala na sebe dlhé čierne šaty a cez ne prehodený tmavomodrý zašpinený plášť judexského jialetu, ktorého heraldické znaky mala usporiadané v rozpore s cisárskym kódexom do dokonale symetrických skupín. Dnešné usporiadanie sa líšilo od toho včerajšieho: tentoraz ich neroztriedila podľa veľkosti, ale podľa farby.

„Ach!“ vykrikla zrazu. „Knihy!“

„Prosím, madam?“ nechápal som.

„Dorazili moje *knihy*, Din?“

„Och. Áno, madam. Čakajú na verande. Bol by som ich doniesol dnu, keby ma nerozptýlilo vaše mučenie kapitána.“

„A teraz mučíš ty mňa svojím pokusom o duchaplný humor,“ utrúsila. „Keby si bol taký láskavý...“

Uklonil som sa, zamieril som k dverám a zastal som s rukou na kľučke.

„Nepozerám sa!“ zvolala s tvárou otočenou do rohu zasadacej miestnosti. „Odvrátila som zrak!“

Keď som sa uistil, že skutočne nič neuvidí, otvoril som dvere, schmatol som kôpku kníh, vtiahol som ich dnu a zavrel za sebou dvere. V tej chvíli už stála za mnou, svojím dlhým bledým prstom vošla pod uzol špagátu a roztrhla ho.

„Tentoraz to trvalo celú večnosť,“ zavrčala. „Dva týždne! Veríš tomu? Dva prekliate týždne, kým mi ich doručili.“

„Musí byť veľmi náročné vydržať tak dlho bez poriadnej knihy o kraboch, madam.“

„Ani si nedokážeš predstaviť ako.“ So zavretými očami začala netreptlivo otvárať jednu knihu za druhou a prstami hladiť ich strany. Hoci väčšina jej pokožky mala bledosivý odtieň, končeky prstov mala ružové – tipoval som, že si ich nechala upraviť štepom, aby jej scitlivelí natoľko, že dokázala čítať tlačенý a občas aj rukou písaný text dotykom. Robila to pomerne často, keďže veľkú časť dňa trávila so zaviazanými očami. *Zmysly je najlepšie obmedzovať*, vysvetlila mi raz. *A nevychádzať von. Príliš veľa podnetov človeka doženie do šialenstva.*

Keď som ju sledoval, ako sa prehryzá každou knihou, už po nespočetný krát som sa zamýšľal nad tým, či by som u nej vôbec rozoznal, že ju posadlo šialenstvo. Predpokladal som, že jej zvláštnosti súvisia s jej augmentáciami – hoci som sa nikdy nedozvedel, ako presne jej myseľ upravili.

„Ach,“ vydýchla Ana. Stranu z knihy o kraboch pohladila vyslovene zmyselným spôsobom. „Táto kniha pochádza z kantónu Rathras. Rozoznám to podľa sadzby textu. Ich tlačiarne pôvodne slúžili na vydávanie posvätných textov v ich jazyku, takže niektoré písmená sa veľmi jemne nakláňajú doľava... Ďakujem, že si mi ich priniesol, Din. Mali by ma zabaviť na deň či dva.“

„Na deň, madam?“ nadhodil som.

„Och. Myslíš, že na kratšie, Din?“ spýtala sa zneistene.

„To netuším, madam.“

„Mala som si vari objednať *viac* kníh, Din?“

„Naozaj netuším, madam.“

Nastalo napäté ticho.

„Dokážeš vôbec zostaviť vetu,“ prehodila, „ktorá by obsahovala viac než desať slov, Din?“

S potláčaným úškrnom som sa odvážil letmo pozrieť do jej bledých žltých očí.

„Dokážem, madam,“ odvetil som.

„Obdivujem,“ poznamenala, „ako sa vieš za pomoci niekoľkých slabík zmeniť na uštipačného fagana. Tomu hovorím skutočný talent.“ S povzdychom sa postavila, tackavo sa vrátila do obývačky a zvalila sa do svojho kresla.

Vykročil som za ňou a vo dverách som sa postavil do pozoru. Rozhliadala sa po miestnosti, po všetkých svojich nedokončených projektoch. Na tvári sa jej objavil mierne skleslý výraz.

„Keď tak nad tým premýšľam, Din,“ prehodila, „asi mi to tu začína trochu liezť na mozog.“

„To veľmi nerád počujem, madam.“

Zdvihla malú siturovú harfu a bezducho brnkla na struny. „*Najmä* preto,“ pokračovala, „že sa v tomto nudnom kantóne nikdy nič nedeje. A vždy trvá *tak brozne* dlho, kým mi dorazia knihy.“

Tieto nálady som už poznal. Najprv nadšenie z nového nápadu, problém, hračky; a potom, keď to rozlúskla, zdrvujúca melanchólia. Jediným riešením bolo dať jej niečo ďalšie.

„No, keď už o tom hovoríme, madam,“ začal som, „dnes ráno som –“

„Ťažko sa mi to priznáva, ale všetko je oveľa znesiteľnejšie, keď ťa mám nablízku,“ prerušila ma. „Si taký ponurý, taký *vážny* a nudný, Din, že ma držíš nohami na zemi.“

„Pokúsím sa brať to ako kompliment, madam,“ odvetil som. „No práve preto som vám chcel povedať –“

„Tvoj postoj k mojej trvalej žiadosti,“ skočila mi do reči, „sa nijako nezmenil?“

Venoval som jej prísny pohľad. „Mohli by ste objasniť, o čom hovoríte, madam?“

„Ty veľmi dobre vieš, o čom hovorím.“ Naklonila sa dopredu a uškrnula sa. „Kúpiš mi konečne tie prekliate *náladovky*? Ak by si mi ich priniesol, prestala by som vypočúvať ľudí!“

„Nakupovať štepy ovplyvňujúce náladu je medzi dôstojníkmi cisárskych jialetov prísne zakázané,“ vyhlásil som neoblomne. „A ja predpisy neporušujem, madam. Nechcem totiž prísť o miesto.“

„Len pár psychedelických štepov,“ naliehala. „To by ma aspoň na deň vytrhlo z tejto nudy.“

„Vzťahuje sa cisársky kódex aj na psychedelické náladové štepy, madam? Lebo ak áno, moju odpoveď už poznáte.“

Prižmúrila oči a na siture zabrnkala jeden ostrý, drnčiaci akord.

Už sa to začína, pomyslel som si.

„Keď som vykonávala svoje povinnosti vo vnútorných prstencoch Ríše...“ začala.

A je to tu.

„... moji asistenti mi vždy zadovážili *všemožné druhy* materiálov a substancí!“ dokončila triumfálne. „Bez odvrávania!“

„Ak si prajete vybrať sa von, madam,“ odvetil som pokojne, „a navštíviť všakovakých obchodníkov so štepmi, pokojne tak učinite. Nemôžem vám v tom zabrániť.“

Jej pohľad sprísnel. „Vieš veľmi dobre, že to sa nestane.“

„Rozumiem. Vonku je na vás priveľa podnetov, madam.“

„Áno,“ zasyčala cez zaťaté zuby. „Pre Titanove rany! Prečo mi zo všetkých sublimov prideliť práve takého, čo je poddajný asi ako drevená palica?“

„Technicky vzaté, vy ste si ma vybrali zo zoznamu uchádzačov, madam,“ pripomenul som jej.

„Tak si ťa môžem *odvybrať* a zohnať si niekoho iného!“

„O tom si dovoľím pochybovať, madam,“ poznamenal som sucho. „Vzhľadom na to, že ste vypočuli šesťdesiatdva dôstojníkov v Daretane a takmer každý v kantóne si teraz myslí, že ste šialená, nájsť si nového sublima bude pravdepodobne náročné.“

Odfrkla si a odhodila situr nabok. Ten dopadol na podlahu s tupým zadunením. „Do paroma. Do *paroma*. Čo by som teraz dala za to, aby som sa mohla vrátiť späť do civilizovanejších krajov...“

Takto sme sa dohadovali často: podľa jej vlastných slov, Ana predtým slúžila ako vyšetrovateľka v tých najhlbších, najbohatších enklávach Chanumskej ríše, a každá z nich bola šialenejšia a zvrhlejšia než tá predchádzajúca. Neustále vyhlasovala, že nechápe, prečo sa v Daretane nedá ľahko zohnať tá či oná zakázaná látka alebo barbarský spis, a správala sa, akoby sa ocitla v úplnom zapadákovom len preto, že jej toto miesto nedokázalo všetko na počkanie poskytnúť.

A tak sa, samozrejme, núkala otázka – *prečo* immunis Anu Dolabrovú vyslali práve sem, na Vonkajší okraj?

Dokázal som prísť iba na jednu rozumnú odpoveď, a síce vyhnanstvo. Pozícia vyšetrovateľa judexu v daretanskom kantóne pred piatimi

mesiacmi ani neexistovala. Museli ju vymyslieť ako trest, zrejme preto, že preložiť ju sem bolo jednoduchšie než ju prepustiť.

Dávalo to zmysel. Pracoval som pre Anu len štyri mesiace, ale stačila jedna minúta v jej prítomnosti, aby človek pochopil, že má talent vyvolávať u druhých ľudí pohoršenie. Úplne si viem predstaviť, ako sa nejakí vysokí cisárski hodnostári jedného dňa prestali ovládať a vykopli ju až sem, do môjho odlahlého kantónu, kde si mohla z ponuky miestnych sublimov vybrať len jedného asistenta.

A tým sublimom som bol ja. Žiadnu inú pozíciu sa mi nepodarilo zohnať, a tak budem pod Aniným dohľadom pracovať ako asistent vyšetrovateľky a poberať mzdu tak dlho, ako to bude v mojich silách. Pokiaľ ma, samozrejme, nenamočí do nejakej nelegálnej činnosti, kvôli čomu by ma okamžite vyhodili.

„Dali by ste si čaj, madam?“ navrhol som.

„Nie, Din,“ zamrmlala s rukou prehodenou cez oči. „Nech je akoľkoľvek chutný, nie, nechcem žiaden tvoj prekliaty čaj.“

„A chceli by ste teda prebrať miesto činu, madam?“

Zdvihla ruku a chvíľu na mňa nechápavo hľadela. Potom sa jej od nadšenia rozžiarila tvár. „Ach! Ten mŕtvy bastard! No jasné!“

„Jasné,“ povzdychol som si.

„Keď mi immunis Irtoš poslal ten odkaz,“ poznamenala, „predpokladala som, že nejaký idiot iba prehltol nesprávny štep alebo niečo podobné. To by mi sedelo na toto nudné mestečko. No podľa tvojho výrazu, Din, usudzujem, že to tak nebolo.“

„Nie, madam,“ potvrdil som. „Nebolo.“

„Tak čo je na tom zaujímavé?“

„Z tela zosnulého samovoľne vyrástol mohutný zhluk stromov, ktoré ho roztrhali zvnútra, madam.“ Striaslo ma. „Bol to... bol to jeden z najdesivejších výjavov, aké som v živote videl.“

Úplne znehybnela a po prvý raz za celý deň jej v očiach zhasol ten divoký ošiaľ.

„Pre pána jána,“ zašepkala. „Počul si to, Din?“

„Čo presne, madam?“

„To *precítenie*,“ objasnila.

„Prosím?“

„Tak precítene som ťa *nikdy* nepočula rozprávať, Din! Muselo to byť vskutku mimoriadne úmrtie, keď dokázalo preniknúť pod tvoju nudnú fasádu a vyvolať v tebe takú nespútanú reakciu.“

Nasadila si šatku na oči a uškrnula sa. Jej úsmev mal v sebe niečo znepokojivo dravé: priveľa zubov, priveľmi bielych.

„Všetko mi povedz,“ vyzvala ma. „Všetko, čo si si vyryl do tej svojej peknej malej lebky, Dinios Kol. Spusti.“

Otvoril som svoju ryteckú tašku, vytiahol som z nej fľaštičku s pachom lúhu, odzátkoval som ju a zhlboka som sa nadýchol. Za očami som pocítil jemné chvenie a začal som rozprávať.

TRETIA KAPITOLA

III

POKIAE IŠLO O EUDSKÉ TELO, CISÁRSKI APOTETIKALOVIA uprednostňovali dva spôsoby alterácií: buď pomocou štepov, ktoré poskytovali jednorazovú úpravu, rýchly rozpuk – napríklad dlhšiu výdrž, lepšiu imunitu, ostrejší zrak alebo pevnejšie kosti; alebo pomocou sufúzie, čo bola omnoho invazívnejšia metóda, a to najdôležitejšie, zmenila človeka trvalo a nezvratne, spolu so všetkými prípadnými budúciimi potomkami. (Ak mu teda sufúzia vôbec umožnila počať. Väčšinou nie.)

Vďaka tomu Ríša odjakživa disponovala lepším vojskom než väčšina ostatných mocností, o tom niet pochýb. Bijúcim srdcom Ríše sa však stali sublimovia: jedinci upravení a vylepšení mozgovou sufúziou, ktorí plánovali, riadili a koordinovali všetko, čo nespočetné jialety Ríše vykonávali.

Sublimovia sa delili na niekoľko typov. Existovali axiómovia, ľudia s mozgom pozmeneným tak, aby dokázali s nadľudskou rýchlosťou a presnosťou robiť výpočty; linguovia, upravení tak, aby bez akýchkoľvek problémov ovládali hovorenie, čítanie a písanie v nespočetných jazykoch; spatiasti, umelo obdarení nadľudsky precíznym chápaním priestoru, čo z nich robilo ohromujúcich kresličov a kartografov; a potom ešte pár zvláštnych druhov, ktoré človek videl len veľmi zriedka.

Tieto sufúzie neboli príjemné – často skracovali život tým, ktorí ich podstúpili, o roky, ak nie desaťročia, a takmer vždy spôsobovali

neplodnosť –, ale sublimovia boli nenahraditeľní. Vyžadovalo si to všetku prefikanosť a vynaliezavosť, aby človek prežil to, čo s každým obdobím dažďov prichádzalo od morí smerom na východ.

Najžiadanejší boli rytci ako ja, upravení sufúziami tak, aby si zapamätali všetko, čo videli, a slúžili ako živé knižnice informácií. Práve pomocou tejto schopnosti som teraz Ane opísal svoje vyšetrovanie: všetko som si dopodrobna pamätal, dokázal som vykresliť každý obraz, zopakovať každý rozhovor presne v tom istom tóne, v akom pôvodne zaznel. Všetko, čo som zachytil do mysle počas návštevy toho panského sídla, som jej teraz v priebehu necelých štyroch hodín odovzdal.

Keď som skončil, slnko už zapadlo. V rohu začal poblikávať mai-lampión, keď sa malé červíky vnútri prebudili, pustili sa do požírania svojich granúl na dne a rozžiarili sa. Nebolo počuť nič iba osamelý, trúchlivý spev nejakého lesného vtáka v diaľke.

Ana sa znenazdajky prudko nadýchla, akoby sa prebúdzala z hlbokého spánku, a potom vydýchla. „Dobre,“ prehodila. „Výborne. Mám pár otázok, Din...“

Začala sa ma vypytovať na všelijaké zvláštne veci. Koľko krokov som potreboval, aby som prešiel celý dom? Bola Gennadios ľaváčka alebo praváčka? Mal Uxos na rukách nejaké zreteľné jazvy? Všimol som si niekde pri obvodových hradbách pozemku čerstvo rozhrabanú pôdu, prípadne vlhkú vrstvu mulču, ktorú niekto rozryl topánkou?

Pri každej otázke som nasal pach ľúhu, pocítil som chvenie za očami, a odpovede zo mňa vypadávali s takou gráciou, akoby som prekonával žalúdočnú nevoľnosť: osemdesiatdeväť krokov; Gennadios si v lone preložila pravú ruku cez ľavú, čo naznačovalo, že je praváčka; Uxos mal dve tenké biele jazvy na kĺbe pravého palca a zakrvavené hánky, no tie mu spôsobilo popraskanie mozoľov, ktoré sa mu na rukách vytvárali; a nie, nevidel som žiadny rozhrabaný mulč, ak nerátam tú trošku, čo rozhrabal drozd.

Napokon Ana zmlkla. „Ďakujem ti za to všetko, Din,“ prehovorila po chvíli ticha. Prstami sa mimovoľne pohrávala so záhybmi na šatách. „Rodina Hazovcov... Ty ich tak dobre nepoznáš.“

„Viem, že sú bohatí, madam. Viem, že vlastnia značný majetok vo vnútorných prstencoch Ríše. A tam sa moje vedomosti končia.“

„Uhm. Patria k šľachte. A to znamená, že vlastnia najcennejšiu vec v celej Ríši.“ Švihla rukou dopredu, strhla mi z čižmy hrudku zaschnutého blata a rozdrvila ju na prach. „*Pódu*. Na pestovanie rastlín, chov zvierat a výrobu činidiel využívaných pri ríšskych úpravách sa spotrebujú nesmierne množstvo pôdy. Potrebuješ na to nesmierne rozsiahle poľnohospodárske plochy, aké sa tiahnu cez druhý a tretí prstenec Ríše. Preto Ríša naslúcha hlasu šľachty a takíto ľudia môžu niekedy podľahnúť dojmu, že nemusia dodržiavať všetky naše zákony, čo môže spôsobovať značné komplikácie, keď sa namočia do nejakej podozrivej šlamastiky, ako sa to stalo teraz.“

„Nesplnil som vaše očakávania, madam?“ spýtal som sa znepokojene.

„Och, nie, nie. Počínal si si dobre, Din. Teda, keby som bola na tvojom mieste, asi by som tej prekliatej správkyni nasypala do vína za náprstok drveného skla. No pri všetkej vážnosti, na to, že išlo o tvoje prvé vyšetrovanie vraždy, si si počínal fenomenálne. Vkročiť do sídla Hazovcov a vypočuť každého svedka – to by nezvládol hocikto.“

„Ďakujem, madam,“ odvetil som potešene.

„Dokonca by som povedala, Din, že máš presne tú *správnu* vášeň pre nezáživnú, krvopotnú drinu, vďaka ktorej dokáže asistent vyšetrovateľa vynikať vo svojej práci.“

„Ďakujem, madam,“ zopakoval som, tentoraz s omnoho menším nadšením.

„A nemôžeš za to, že nedokážeš rozlúsknuť, čo sa naozaj stalo. Apotetikalovia v tomto kantóne sú zjavne takí hlúpi, že aj obyčajné nohavice považujú za fascinujúcu hádanku.“ Stiahla si šatku z očí. Oči jej tancovali v jamkách tak rýchlo, až sa z jej zreničiek stali len šmuhy. „Kvet

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Pohár skazy*** .

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.